

יוצא

סווג תיק:

מסמך: 1044551

חוזם: 6,11943

מ-: המשרד, תא: 080694, חז: 1312, חמ: מ, סג: בל

בלמס/מיד

אל: כל הוציגויות

דע: לשכת שה'ח

מאת: מחלקת מידע - אגף תקשורת

הנדון: מכתב שה'ח לערפאת - ראיון עם שה'ח
להלן מדברי שה'ח כפי ששודרו בתוכנית 'עם דן מרגלית' אמש (7.6) בטלוויזיה
בערוץ השני:

ש: בספטמבר נחתם ההסכם עם יאסר ערפאת. מדוע אתה צריך באוקטובר לשלוח לו מכתב שמבטיח את קיומם של המוסדות הפלסטינאים בירושלים ואף מבטיח לעודד אותם. למה אתה צריך בכלל לתת לו דבר כזה?

שה'ח: מפני שאני אמרתי שאני אעשה את זה לפני המשא ומתן. היה לנו לילה דרמטי מאוד ואני עמדתי על כך שהמוסדות של האוטונומיה יהיו ביריחו. שאל אותי הולסט: 'האם זה יפגע במעמד המוסדות הפלסטינאים כפי שהם עכשיו בירושלים?' אמרתי לו: הם לא יפגעו. הוא שאל אותי אם אהיה מוכן לכתוב זה, אמרתי: 'אהיה מוכן לכתוב את זה לאחר שייחתם ההסכם ובלי קשר איתו'. זה לא היה מיועד לערפאת, לא מוזכר ערפאת, לא כתוב אש'ף.

יומיים קודם ושאתי דברים בכנסת ואמרתי את התוכן של המכתב הזה בדבריי הכנסת, שנקיים את המוסדות הדתיים, הרוחניים והאחרים. במכתב הזה אין שום הבטחה החורגת מהמציאות הקיימת ואין בה שום סטייה מהמצב הקיים, והמטרה של ההבטחה הזו היא להוציא מירושלים עצמה כל ניצוץ, כל סימן של האוטונומיה. ערפאת סיפר ביוהנסבורג דברים שלא היו ולא נבראו. ראשית, הוא סיפר שהוא לא היה מוכן לחתום בקהיר על ההסכם עד שיקבל מכתב. המכתב כבר היה מונח איזה חודש קודם בידי של הולסט. שנית, הוא אמר שהוא קיבל מכתב בענין ירושלים. הוא לא קיבל שום מכתב בענין ירושלים.

ש: את המכתב הזה הוא קיבל, מר פרס, דרך הולסט.

שה'ח: אבל הוא יכול לקבל דרך הכנסת. הלא יכול היה לקרוא את דבריי בכנסת, כל מי שרצה בעולם - קרא.

ש: אז למה שלחת להולסט? גם הולסט יכול היה לקרוא את דבריי בכנסת.

שה'ח: אני לא צריך להסביר למה אני כותב ולמה אני לא כותב, הלא לא זה הענין. אתה בודק אותי איך אני נוהג באופן דיפלומטי, זו השאלה?

ש: הדבר המכביד הוא, שיאסר ערפאת אמר את הדבר הלא נכון או הלא מדויק שלו ביוהנסבורג והאופוזיציה באופן לגיטימי למדי ניסתה לחפור בתוך הממשלה. ושלח השר משה שחל לאחר שהוא קיבל תדריך במשרד ראש הממשלה ואמר בכנסת שהוא בדק ואין מכתב בענין ירושלים. מתברר שיש.

שה'ח: לא היה שום יסוד למה שערפאת אמר ביוהנסבורג. השר שחל צדק במאת אחוזים. למה כתבתי להולסט ולא לערפאת? אני לא מכיר את הכתובת של ערפאת? לא כתבתי לערפאת מפני שלא רציתי ליצור שום קשר בין ערפאת לבין ירושלים, בין ירושלים לבין אש'ף, זה הלא לא מקרי. אני לא מוכרח לספר לך בדיוק מה

ההגיון הדיפלומטי בכל צעד וצעד.

ש: כשאתה כותב להולסט אתה כותב לערפאת, כי גם כשערפאת מבטיח לישראל הוא מבטיח לה דרך אוסלו.

שה'ח: מה הבטחתי? יש כאן הצד הארגוני, המנהלי, והצד התוכני. בצד התוכני, לא נשלח שום מכתב לערפאת בענין ירושלים. מה שאמר השר שחל זה הכל דברי אמת. זה לא נכון שערפאת עיכב את החתימה בקהיר בגלל כביכול קבלת מכתב כזה, מפני שהמכתב נכתב קודם. לא ניתנו לו שום הבטחות שאינן קיימות במציאות, ועל כל הסיפור מופרח, מנופח וחסר היגיון.

ש: אבל נתתם בכל זאת כח רב למוסד שלהם באוריינט האוס בירושלים. נתתם לאשף אפוטרופוסות על מוסדות ווצריים ולא רק על מוסלמים.

שה'ח: איפה כתוב בכלל שנתנו אישור לאוריינט האוס?

ש: כתוב 'המוסדות הקיימים'. אוריינט האוס קיים עוד מימי ממשלת יצחק שמיר. הוא נתן להם אישור ואתה מחזק אותו.

שה'ח: איך אתה יכול לחזק? אם יש אישור, איך אתה יכול לחזק אותו? אתה מצלם את המצב. לא ניתן שום דבר שלא היה קיים קודם. דן מרידור אמר שיש כאן התחייבות שמחייבת מוסדות שיקומו. אין לערפאת שום אחיזה, שום אפוטרופוסות, לא על ווצריים ולא על מוסלמים, זה פרי דימיונו. אין במכתב רמז לזה, אין שמץ לזה, ולניסיון הזה גם של כמה עתונאים להיות סופר חכמים אין כל אחיזה במציאות.

ש: האופוזיציה דרשה כל הזמן את המסמך הזה ולקח לכם הממשלה, כל כך הרבה זמן לתת את זה. אם זה כל כך תמים, למה לא נתתם את זה מיד?

שה'ח: למה היינו צריכים לתת?

ש: כי עכשיו בוימין נתניהו דורש את כל המסמכים.

שה'ח: אז מה אם הוא דורש? מה זה כל כך מבהיל? אני לא כל כך בטוח שאנחנו צריכים להעמיד כל פעם שדורשים מכתבים שאינם מסמכים או אינם חלק מההסכם. אני חזרתי מחוץ לארץ ערב כניסת השבת, שמעתי את הסיפור הזה בשבת, בשבת אי אפשר לעשות שום דבר. לפי טעמי, הייתי צריך להתייעץ והמקום שאיתו הייתי צריך להתייעץ, אוסלו, לא עובד ביום א', אלא רק ביום ב'. ביום ב' התברר שאין שום התנגדות לפרסם את המכתב וגם על המכתב לא כתוב לא 'סודי', לא 'סודי ביותר', לא 'שמור', לא 'מוגבל', אין בו שום התניה לשום דבר. כשראיתי שאין בעיה לפרסם המכתב.

ש: ואיך זה קרה, אם זה לא סודי ולא שמור ולא כל הדברים האלה, שמלבדך או מלבד ראש הממשלה יצחק רבין איש מן השרים לא ידע?

שה'ח: אני יודע איזה מכתבים כותב שר החקלאות? אני יודע איזה מכתבים כותב שר התחבורה? אנחנו נשגוע אם כל אחד יקרא את המכתבים של אחרים.

ש: האם יש עוד מכתבים דומים לאלה?

שה'ח: אני לא יכול להגיד לך. אני כותב מאות מכתבים. ואמר שאני אגיד לך שלא, ופתאום יתברר לי שכתבתי שורה על ירושלים באחד המכתבים לשרים. יש כל מיני מכתבים, יש רק הסכם אחד: הסכם אוסלו. המכתב הזה נכתב לאחר שההסכם נחתם, לאחר שהוא אושר, ההסכם אושר בכנסת, לאחר שעליתי יומיים לפני ששלחתי את המכתב כדי למונע טענות 'למה לא סיפרתם לכנסת', ואמרתי בכנסת את אותם הדברים בלשון שמתאימה יותר לכנסת.

ש: אומרים שבבוקרשט נתת חמשה הבטחות ווספות לערפאת.

שה'ח: לצערי הרב, בליכוד יש מערכת השמצה אישית עלי שנים על שנים. אני אגיד לך את כל מה שאמרו עלי ואתה תגיד לי מה מזה וכוון, ואני מציע לך לא להצטרף לזה לא במישרין ולא בעקיפין. זה שנים על שנים מנסים להגיד שאמי עליה השלום היתה ערביה, מנסים להגיד עלי שיש לי בתי חרושת, מנסים. פעם אמרו עלי שאני ביצועיסט, שבכלל אני לא יודע לקרוא או לכתוב מכתב. היום אומרים שאני חזוניסט, בכלל שלא יודע לעשות שום דבר, אז אומרים. אני לא חי ממה שאומרים, אני חי ממה שאני עושה, ואם מישהו יבדוק את מעשיי, יזוכח שנהגתי בעקביות, ביושר וללא פחד, כך צריך להיות בחיים הפוליטיים.

ש: זה יהיה בכל זאת וכוון לומר שהיתה איזה שגיאה בטיפול הממשלה, שאיבדה, אולי לא בצדק, משהו באמינות הציבור?
שה'ח: אני לא עוסק לפי כללים עתונאיים, ולא איבדתי שום אמינות ואני נהנה מאמינות, אני רק רוצה להגיד לך ככה: לפי דעתי, אני ואבוי לממשלה שלא יכולה לעבוד מסדרון של חוסר פופולריות, אני ואבוי לשר שכל הזמן רוצה להיות מקובל ומפחד מקונטרוברסיות. האנשים האלה לא יצא מהם שום דבר והם לא יוציאו שום דבר מתחת לידם.

ש: אפשר להבין מזה שאתה מרוצה מהסכם השלום כפי שהוא מתנהל עד היום חרף כל הקשיים וכל המהמורות שאנחנו רואים?

שה'ח: זה ההסכם החכם ביותר, ההכרחי ביותר והטוב ביותר שישראל עשתה, אני חושב שהילדים כולם יהנו. כבר היום, אני לא יודע אם זה רוב, יש אמהות, יש אנשי מילואים, ויש קציני צבא שמודים לאלוהים שהפסקו את ההתמודדות שלהם מול ילדים פלסטינאים עם אבנים, מפני שזה קרב שאנשים הגונים לא יכולים לנצח בו.

ש: האם לפי דעתך מכאן צריך להמשיך במשא ומתן עם הפלסטינאים לקראת מה שקרוי 'EARLY EMPOWERMENT', לקראת הרחבת האוטונומיה?

שה'ח: כן.

ש: על כל הגדה?

שה'ח: הרחבת האוטונומיה היא על הישובים הערבים בגדה. אני לא חושב שאנחנו צריכים לנהל את מחלקת הבריאות בשכם. משה דיין עליו השלום, בשלב מסוים ביקש שאהיה אחראי על הפיתוח הכלכלי והחברתי בשטחים. אז כבר פנינו לתושבי השטחים, אמרנו: 'תמנו מנהל כללי לבריאות, תמנו מנהל כללי לחינוך, תמנו מנהל כללי למיסים'. לצערי הרב הם לא הסכימו אז והסכימו עכשיו. נוריד את זה מראשינו. אנחנו לא צריכים להיות השוטרים, השופטים המנהלים והשולטים של הישוב הערבי, תן להם לנהל את חייהם לפי הבנתם, תן לנו לנהל את חייו לפי הערכים שלנו והצרכים שלנו.

ש: שודרה בטלוויזיה ידיעה שאומרת, שהאירונים טוענים שרון ארד אינו בידיהם.

שה'ח: העצה היחידה שאני יכול לתת היא לא להאמין לאירונים. עד שהאנשים האלה מוציאים אמת מהפה עובר דור.

מח' מידע - אגף תקשורת
8 ביוני 1994

תפ: שהח, סשהח, מוכל, ממוכל, סמוכלים, תקשורת